

Toshiba är en av mina personliga favoriter när det gäller bakprojektions-TV. Men denna proj är en vanlig frontprojektor som påstås vara avsedd för hemmabioanvändning. Vid första anblicken är det dock svårt att förstå varför, men vi ger den en chans och kikar närmare på vilka prestanda som gömmer sig bakom det snygga höljet. Text: Christer Bengtsson Medfittare: Per Klint, Michael Eklund och Rebecka Carlsson

DET MESTA TALAR FÖR att detta är en data/presentations-projektor som Toshiba har fått för sig att lansera som hembiomodell. Men som i fallet Sony CS1 och CS2 så kan ju dock en renodlad dataproj ge riktigt bra hembiobilder. Idag anser vi att en tvättakta hembioprojektor bör vara av 16:9-modell, vilket vi hittills inte varit bortskämda med.

Bortsett från detta så bör i alla fall en del bildmässiga aspekter vara optimerade så långt det bara går.

PLUS

Klockrena färger

Jämn fin pixelmatrix

MINUS

Blek svärta

Högt fläktljud

Färgåtergivning, som bör vara så korrekt och naturtrogen som möjligt! Detta är en förutsättning för att se de färger och miljöer filmmakarna avser att förmedla.

Upplösningen, som bör vara hög och med god interpolering/scaling för att skapa en filmlik bild utan grov pixlighet!

Fläktljudet, som bör vara så lågt som möjligt för att inte störa under tysta filmavsnitt.

Priset! (Kommentar överflödigt).

Sedan är det förstås också önskvärt att bilden går att vända vertikalt, för den som vill montera projen i taket.

Om dessa faktorer håller god nivå bör projektorn vara lämplig för hembioanvändning. För presentationsändamål ser önskemålen lite annorlunda ut. Då blir till exempel ljusflödet kanske viktigast, svärtan av mindre betydelse och likaså fläktljudet som ändå begrävs i sorl och ljudet från presentatören. Priset är kanske inte lika livsavgörande heller eftersom ett företags ekonomi inte kan jämföras med en privatpersons. Smidigheten och portabiliteten lär också vara av betydelse till skillnad från en hembio där projektorn oftast är fast installerad.

Men för hembio vill vi alltså ha ovan listade kvalitetsaspekter till en så låg kostnad som möjligt. Denna modell går loss på cirka 42.500 kronor enligt Toshiba, men kan kosta hela 50.000 kronor hos vissa återförsäljare! Därför hamnar den i alla fall ganska nära vår stora referens Sony VPL-VW10HT med sina 60-75.000 kronor beroende på återförsäljare. Därför väljer vi efter lång tid av tester av "budgetmodeller" att damma av VW10an för att jämföra med denna "hembiomodell" från Toshiba.

SNYGG

Nu skall vi försöka bena ut huruvida detta är en hembiomodell eller inte. Det faktum att modellen är mycket snygg och fräsch i sin silverfinish råder det inget tvivel om.

Låg och stabil ligger den stadigt på bordet men kan med ett fäste monteras fast i taket, vilket ofta är att föredra i hemmiljö. På ena sidan sitter ett utvikbart bärhandtag som genast för tanken till portabla ändamål. På andra sidan finner du anslutningarna för data och videobilder. Fläktutblåset är placerat framtill vilket ger frihet att sätta denna proj nära den bakre väggen, om så skulle behövas, för att få större avstånd till duken och därigenom önskad bildstorlek. Skruvfötter finns inte utan endast en höj- och sänkbar fot framtill som kan justera bilden i höjdlid vid stående placering. Så lutar underlaget en aning så blir det till att pilla in saker inunder projen för att rätta till lutningen i sidled. Det är ett mysterium att inte alla använder sig av skruvfötter i alla fyra hörnen för att snabbt kunna justera bilden rätt i förhållande till duken. Strömbrytare saknas så du får helt enkelt dra ur sladden för att inte projen skall stå i standby-läge när den inte används. Knappar i form av små silverknoppar ger dig tillgång till menyerna utan fjärren. Bredvid knapparna sitter små dioder som skvallrar om maskinens status.

Fjärrkontrollen ser inte så lätto ut men lyser av sig självt i mörkret vilket känns som ett kul och batterisparande alternativ till lysande knappar. Och den fungerar som sig bör utan problem. Annars ser allt ut ungefär som det brukar fast i en snyggare förpackning än de flesta. Men det är ju en smaksak å andra sidan.

TORKA HÅRET

Manualen är helt ok och bör kunna guida vem som helst till korrekt installation och användning.

Efter den snabba uppkopplingen slänger vi som vanligt i *Ett småkryps liv* i DVD-spelaren, som numera är HemmaBios referensmodell Pioneer DV-737. Det första man lägger märke till när man tittar på en projektor för hemmabio är nog utan tvekan fläktljudet den ger eller inte ger ifrån sig. Skulle din hårtork vara trasig så

kan du nog använda denna proj istället. Den låter i alla fall som en hårtork.

På Internet talas det om "nästan tyst", men 33dB som tillverkaren uppger tror jag inte en sekund på. Snarare runt 38dB och därigenom lite för högt jämfört med billigare konkurrenter. Det finns dock modeller som låter ännu mer. Det kan jag gå med på. Men ljudet är lite för högt med en blåsande och vinande karaktär för att ses som tyst. Sida vid sida med Sony VW10 och dennes blygsamma fläktsus på ca 29 dB blir det extra uppenbart.

I menysystemet så saknar vi siffror som anger ett värde på varje inställning, så man får istället räkna "klick" om man vill komma ihåg sina kalibreringsförsök. Och med en resize-knapp kan du visa 16:9-bilder precis som du kan på samtliga nya dataprojektorer idag.

KLOCKRENA FÄRGER

Vad som däremot i allra högsta grad är hembiövänligt är färgåtergivningen. Du kan, liksom på vår nya budgetreferens Sanyo PLV-30, via menyn korrigera färgmättnaden med inställningar för rött, grönt och blått. Efter lite pillande upp och ner på staplarna så fick vi fram en mättnad som kändes rätt nära den lämpliga färgtemperaturen på 6500 grader kelvin. Så gott som hela färgspektrat ser helt korrekt ut och gulsticket i bilden är minimalt.

Vid byte till *Gladiator* bekräftas färgrenheten genom att vi noterar de vinröda mantlarna på rytarna i början. De kan annars lätt se en smula grönaaktiga ut, vilket är fel. När bilden på Maximus huvud i början visas också med naturliga hudtoner som skvallrar om bra kontroll på färgtemperaturen. Så vad färgerna anbelangar så ser det mycket bra ut, och Toshiban behöver inte skämmas bredvid Sony när det gäller denna punkt.

BLEK SVÄRTA

Bra färger ger skön bild, men det kunde ►►

REVIDERAT BETYGSYSTEM FÖR PROJEKTORER

Vi har som tidigare sagts reviderat betygssystemet och nu publicerar vi uppdaterat betyg även för vår stora referensmodell. Betygen ges ALLTID i förhållande till priset och inget annat! (Pris/prestanda)

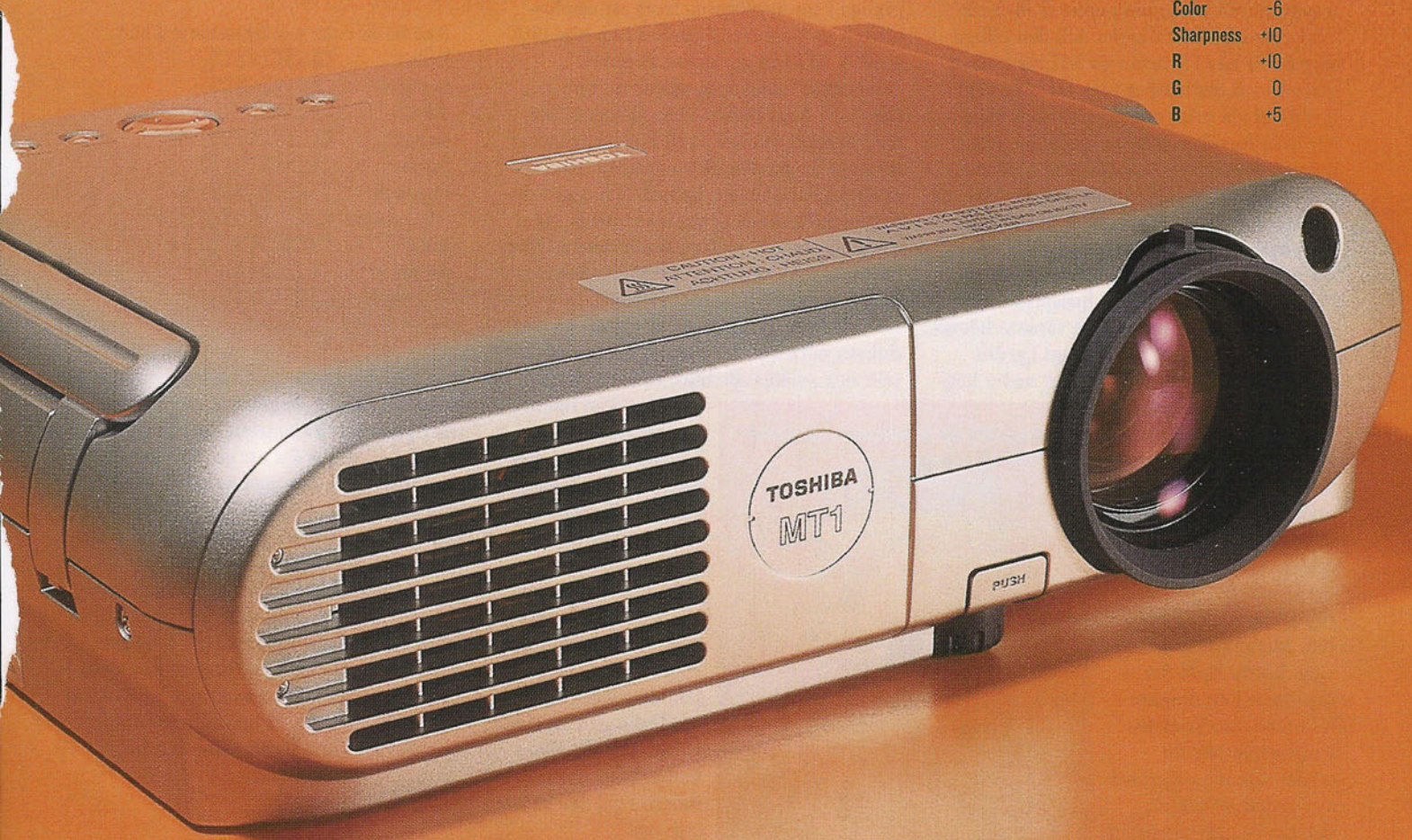
En hypotes: En projektor för 80.000 kr med betyget 3 i färgåtergivning skall inte tolkas som att den är sämre än en projektor för 40.000 kronor med betyget 4. Det betyder bara att för 80kr hade man kunnat begära/önska lite mer på den punkten!

HEMMA BIO ELLER DATA?

Rek. (video) inställningar
för PAL i ca 100 tum:

Contrast	0
Brightness	0
Color	-6
Sharpness	+10
R	+10
G	0
B	+5

Små blanka silverknoppar ger access till funktionerna. Små ljusdioder skvallrar om maskinens status. Knapparnas känsla är mycket distinkt.

Projektorn har anslutningar för det mesta man kan tänkas behöva. Längst ner på bilden ser vi ingångarna för stereo-ljud och bild i form av en kompositingång samt S-video. I den övre raden finns RGB-ingång av data-modell och dito utgång, liksom 3,5 mm ljud in- och utgång.

blivit bättre om inte det mesta hade förstörts av en ganska usel svärta. Den har ingen chans mot VW10ans svärta, och bredvid Sanyo PLV-30 ser det nästan patetiskt ut. Skillnaden är enorm. Tittar man på Toshiba allena kan man leva med bristen på svärta, men i jämförelse med båda referensprojektorerna på denna punkt så förlorar Toshiba med hästlängder och den billiga Sanyon är bäst! Svärta på MT1 är nästan ljusgrå, och det hjälper föga att pilla med ljusflödet via menyn. Det enda som händer när man försöker minska ljusflödet är att man släcker ut mer information i bildens mörka partier, medan svärta ligger kvar på samma nivå, en svärta som är jämförbar med en normal två år gammal LCD.

I helt svarta bilder kan även ett visst problem med uniformiteten i ljusspridningen uppmärksammas. Det nedre vänstra hörnet och det övre högra, tonas svagt i grönt medan det övre vänstra och det nedre högra hörnet tonas något i lila. Detta är emellertid inget som syns vid projicerade ljusa bilder utan bara vid helt svarta eller väldigt mörka bilder. Annars är ljusflödet lämpligt och fullt tillräckligt för hemmabio. Men hade svärta varit bättre hade det resulterat i en djupare bild med mer kontrast. Kontrasten blir nu tyvärr lidande på grund av bristen på svärta, och det uppgivna värdet på 300:1 känns tveksamt.

SKÖN UPPLÖSNING

Detta är trots sitt något

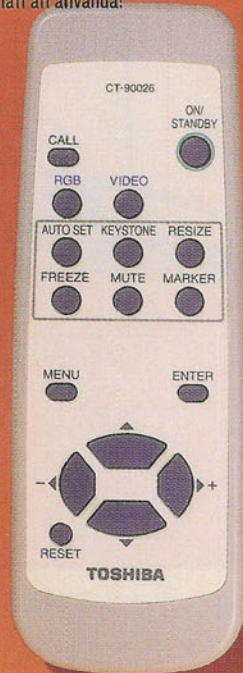
höga pris en SVGA-projektor. Men jämfört med billigare modeller så har den ändå en något tätare pixelmatrix vilket ger en mindre "pixelerad" bild. Bilden är alltså en aning mer lik den fina upplösning VW10an ger jämfört med till exempel Liesegang dv-235 eller Sanyo PLV-30, som är något mer pixliga i sin upplösning trots att upplösningen på papperet är precis lika hög (800 x 600). MT1an ger också en smula "smoothad" bild som bidrar till filmkänslan i ljusa bilder. Men så fort bilder med mycket mörker skall återges reagerar testpanelen på den bleka svärta. Annars är detaljåtergivningen helt ok och inga konturskuggor kunde uppmärksammas vid normala digitala skärpeinställningar. Däremot kan man se en viss persienneffekt i konturerna vid bildrörelser i vertikall. Detta är emellertid inget direkt fel på produkten utan kanske bara ett tecken på korrekt och avslöjande bild. Exakt samma

fenomen kan nämligen ses på en vanlig TV och har med den interlaceade signalen att göra. Toshiba MT1 kan tydligen även ta emot komponentvideo genom en VGA-adapter vilket vi tyvärr inte hann testa, men det låter lovande. Hur som helst så är upplösningen mycket trevlig och fin vilket kan behövas som motvikt till den sämre svärta.

SUMMA SUMMARUM

Man kan säga att bilden är mycket fin och mjuk i ljusa bilder,

En fulsnygg fjärr som är självlysande som är dock mycket lätt att använda!

FAKTA TOSHIBA TLP-MT1Z

Bildformat 4:3 • Bildmatrix 0,9" SVGA (800 x 600) • Upplösning 1 440 000 pixlar • Bildstorlek max 300" • Zoom Ja • Ljusflöde 700 Ansilumen • Kontrast 300:1 • Lampa 120W UHP / 4000 tim • Fläktljud 33 dB • Takmontering Ja • Dataanslutning Ja • Storlek 318x87x233 mm • Vikt 3,7 kg • Cirkapris 42.500 kronor • Info Toshiba, tel 020 - 43 80 43, www.toshiba.se • Alla uppgifter enligt tillverkaren.

BETYG TOSHIBA TLP-MT1Z

Totalbild	★★★★+
Ljusflöde	★★★★+
Svärta	★★★★
Kontrast	★★★★
Skärpa	★★★★+
Färgåtergivning	★★★★
Fläktdämpning	★★★★
Design	★★★★
Anv.vänl	★★★★
Totalintryck	★★★★+

BETYG SONY VW10

(Med den nya skalan hade betyget sett ut så här!)

Totalbild	★★★★
Ljusflöde	★★★★
Svärta	★★★★+
Kontrast	★★★★
Skärpa	★★★★
Färgåtergivning	★★★★
Fläktdämpning	★★★★
Design	★★★★
Anv.vänl	★★★★+
Totalintryck	★★★★

men bleknar i mörka. Färgåtergivningen är extremt bra men begränsas av platt kontrast på grund av svärta. Det finns tillräckligt med ljus för att ge perfekta datapresentationer, men tar du hem den från jobbet och kopplar in DVD-spelaren kommer du i mörka partier av filmen att märka att det finns bättre alternativ för din hemmabio, både i högre och lägre prisklass. Vi ser dock med stor spänning fram emot att få lägga vantarna på Toshiba kommande 16:9 projektor som bör dyka upp snart. Men tills dess är det TLP-MT1 som gäller och det är en bra presentationssprojektor! Varken mer eller mindre. □